

انسان معاصر
در
بحران هویت و معنا

حسن سید عرب

www.ketab.ir

نشر نور اشراق

۱۴۰۱

سرشناسه	: سیدعرب، حسن، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور	: انسان معاصر در بحران هویت و معنا / حسن سیدعرب.
مشخصات نشر	: تهران: نور اشراق، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۹ص، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-622-98408-6-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۵۳] - ۳۵۷: همچنین به صورت زیرنویس.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: انسان (فلسفه) Personalism انسان‌شناسی فلسفی Philosophical anthropology هویت Identity (Philosophical concept)
رده بندی کنگره	: B۸۲۸/۵
رده بندی دیویی	: ۱۲۸
شماره کتابخانه ملی	: ۸۸۹۹۳۷۰
اطلاعات رگوره کتابخانه ملی	: فیپا

انسان معاصر در بحران هویت و معنا

حسن سیدعرب

ناشر: نور اشراق

چاپخانه: چاپ بصیرت

چاپ اول، ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

«حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است»

تلفن: ۰۲۱-۷۷۵۲۶۶۰۰

همراه: ۰۹۰۱-۱۸۰۵۵۲۸

صفحه اینستاگرام: noore_eshraq.pub

نشانی الکترونیکی: nooreeshraq.pub@gmail.com

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۰۸-۶-۳

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه.....
۱۱.....	۱. درباره عشق.....
۳۳.....	۲. تنهایی.....
۵۷.....	۳. مرگ باوری.....
۷۷.....	۴. جامعه و خانواده.....
۱۰۱.....	۵. رسانه و شبکه‌های اجتماعی.....
۱۲۷.....	۶. مسأله زنان.....
۱۵۱.....	۷. معرفت دینی.....
۱۷۹.....	۸. امر قدسی.....
۲۰۳.....	۹. حقوق بشر.....
۲۲۵.....	۱۰. قدرت سیاسی.....
۲۴۹.....	۱۱. مفهوم آزادی.....
۲۶۵.....	۱۲. دولت و ملت.....
۲۸۵.....	۱۳. اهمیت علوم انسانی.....
۳۰۷.....	۱۴. فلسفه ایران - اسلامی.....
۳۳۱.....	۱۵. فلسفه در بحران.....
۳۵۳.....	منابع.....
۳۵۹.....	نمایه.....

مقدمه

کتاب حاضر نقد وضعیّت کنونی بشر از دیدگاه انسانی، اجتماعی و معرفتی است. مقالات نخست، مشتمل بر تفسیر خصوصیات روحی و عاطفی انسان و مقالات بعدی ناظر به بررسی جایگاه او در جامعه است. در چند مقاله دیگر از مناسبات قدرت و سیاست سخن گفته شده است. مقالات بخش سوم درباره دین و امر قدسی و نسبت آن با انسان است. بخش پایانی، شامل تحلیل وضعیّت تفکر و بررسی علوم انسانی و بحران اندیشه فلسفی است.

در بررسی انسان، به نسبت او با «خود» و «دیگری» نظر شده و معاصر بودن وی، به معنای امروزی بودن است زیرا وضع کنونی در مقایسه با ادوار پیشین، دلالت بر معاصر بودن او می‌کند و این فرآیند در قالب تاریخ قابل تحلیل و بررسی است. انسان معاصر در نسبت با «دیگری» از اشتراک زمانی برخوردار است اما بخش قابل توجهی از وضع او مسبوق به حوالت تاریخی در این عصر است که پدیده‌ای عام بوده و خارج از اراده وی است.

بحران، تحقق وضعیّت ناپایدار انسان در نسبت با «خود» و «دیگری» است. این وضع در عهد معاصر تحقق یافته و واکنش‌های برگرفته از آن نشان می‌دهد که قرار و آرامش دیروز انسان از دست رفته و به موجودی دیجیتالی تبدیل شده است. در این حالت، هویت نیز از میان می‌رود و آدمی با صورتی از خود روبرو می‌شود که با «من» او منطبق نیست. معنا، با رشد کمالی

انسان، قابل درک می‌شود و هنگامی که از خود نزول کند، قادر به درک آن نیز نخواهد بود.

منشأ بحران، امتناع اندیشه است و مشکلات ناشی از آن به لایه‌های فرهنگی و تمدنی رسوخ می‌کند و جایگاه فکری و اجتماعی انسان را متزلزل می‌سازد. تفکر، اعم از فلسفه است اما روی گرداندن از فلسفه، تأثیر قابل توجه در وضعیّت اندیشه دارد. گسیختگی زبان نیز نشانه بحران تفکر است و فلسفه برای خروج از این بحران، نیازمند پیراستگی در زبان و اندیشه است. زبان امروز، ناظر به پرسش از وجود نیست. این که پاره‌ای از جوامع، برغم رونق اندیشه فلسفی، دچار سرخوردگی شده به فلسفه مربوط نمی‌شود و عمده علل آن، از دست رفتن اعتبار علم و اندیشه به عنوان ارزش و شرف انسانی است. عمل گرایی با رسوخ در شوون انسانی، جایی برای نظر باقی نگذاشته و پیشگام دانی شده است. علم زدگی نیز بخشی از بحران تفکر امروز است و در تاریخ فرهنگ و تمدن بشری جز در عهد معاصر، علم حجاب انسان نبوده است.

حسن سیند عرب